

BÖLÜM 1

BEBEKLİK DÖNEMİ BESLENMESİ, BLW YÖNTEMİ VE HEMŞİRENİN ROLÜ

Nükhet KIRAĞ¹

ANNE SÜTÜNÜN BEBEK BESLENMESİNDE YERİ VE ÖNEMİ

Dünya Sağlık Örgütü (DSÖ), bebeklerin yaşamlarının ilk altı ayında sadece anne sütü verilmesini ve altıncı aydan sonra ek gıdalar ile birlikte anne sütüne en az iki yıl devam edilmesini önermektedir (1). DSÖ, verilerine göre anne sütünün bebeklere verilmesi ile yılda 1.3 milyon bebeğin ölümü önlenebilecektir (2). Buna rağmen dünyada yaşamın ilk altı ayı yalnızca anne sütü alan bebeklerin oranı yeterli düzeyde değildir. Örneğin Amerika'da yalnızca anne sütünü ilk üç ay alan bebeklerin oranı %40 iken yaşamın ilk altı ayında bu oran %17'ye düşmektedir (3). Türkiye Nüfus ve Sağlık Araştırması (TNSA) 2018 yılı verilerine göre bebeklerin %71'i doğumdan sonraki ilk bir saat içinde emzirmeye başlanmakta, bebeklerin %14'ü ilk altı ay sadece anne sütü almakta, ilk iki yıl anne sütüne devam edenlerin oranı ise %39'dur. Türkiye'de ortalama anne sütü alma süresi 16.7 aydır. Yaşamın ilk altı ayında sadece anne sütü ile beslenme TNSA 2013'de %30 iken, TNSA 2018'de %41'e yükselmiştir (4).

Ülkelere göre bebeklerin anne sütü alma oranları %50-92 arasında değişim göstermekte, yaşamın dördüncü ayında ise bu oranlar %25-62 arasına düşmektedir (5-10). Oysaki bu dönemde anne sütü alma zamanı birçok hastalığın görülme oranının ve or-

¹ Dr. Öğr. Üyesi, Aydın Adnan Menderes Üniversitesi, nukhetkirag@gmail.com

BLW'nin başlangıcından itibaren, bebeklerin ebeveynleri ile tükettikleri öğünlerin içeriklerinin benzerlik oranı ortalama %57, ebeveynleriyle birlikte öğün tüketme oranı da %85 olarak bulunmuştur (29).

SONUÇ VE ÖNERİLER

Pediatric hemşireleri bebek beslenmesine ilişkin güncel gelişmeleri takip etmelidir. Aileleri anne sütünü alma konusunda desteklemelidir. Ek gıdaya geçiş sürecinde aileleri bilinçlendirici eğitimler düzenlemelidir. Bebeklerin büyüme ve gelişmesini takip ederek beslenmesinin yeterli ya da yetersiz olduğunu değerlendirmelidir. Hemşireler, araştırma yaparken son uygulanan BLW gibi beslenme modelleri ile geleneksel yöntemlerin avantaj ve dezavantajlarını karşılaştırmalıdır. Sonuçlara göre hem aileleri hem meslektaşlarını bilgilendirmelidir. Bebeklik dönemi gelişimin hızlı olduğu dönemler olması itibari ile beslenmenin ayrıca önem kazandığı bir süreçtir. Hemşirelerin sağlıklı toplumların yetişmesindeki rolü önem kazanmaktadır. Bu süreçte sunulan hemşirelik hizmetleri bebeklerin doğru beslenme alışkanlıkları kazanmasında büyük bir öneme sahiptir.

KAYNAKÇA

1. who.int [Internet]. Global strategy for infant and young child feeding: The optimal duration of exclusive breastfeeding, World Health Organization. 2013. Erişim adresi: http://www.who.int/nutrition/publications/gf_infant_feeding_text_eng.pdf. Erişim Tarihi: 14.01.2020.
2. Flores MS, Fairchok MP. The Relationship of breastfeeding to antimicrobial exposure in the first year of life. Clin Pediatr (Phila). 2004; 43(7): 631-6.
3. healthypeople.gov [Internet]. Maternal, infant, and child health. Healthy People 2020; 2010. U.S. Department of Health and Human Services. Erişim adresi: <http://www.healthypeople.gov/2020/topicsobjectives/topic/maternal-infant-and-child-health>. Erişim Tarihi: 15.01.2020.
4. TNSA 2018 Nüfus ve Sağlık Araştırmaları. Erişim Adresi: http://www.hips.hacettepe.edu.tr/tnsa2018/rapor/sonuclar_sunum.pdf. Erişim Tarihi: 18.01.2020.

5. Lanting CI, Wouwe JP, Reijneveld SA. Infant milk feding practices in the Netherlands and associated factors. *Acta Padiatr* 2005;94:935-942.
6. Rodrigues, C., Teixeira, R., Fonseca, M. J., Zeitlin, J., Barros, H., Portuguese EPICE (Effective Perinatal Intensive Care in Europe) Network, ... & Boas, A. V. (2018). Prevalence and duration of breast milk feeding in very pre-term infants: A 3-year follow-up study and a systematic literature review. *Paediatric and perinatal epidemiology*, 32(3), 237-246.
7. Jara-Palacios, M. Á., Cornejo, A. C., Peláez, G. A., Verdesoto, J., & Galvis, A. A. (2015). Prevalence and determinants of exclusive breastfeeding among adolescent mothers from Quito, Ecuador: a cross-sectional study. *International breastfeeding journal*, 10(1), 33.
8. Nafee Elsayed, H. M., & Al-Dossary, L. A. (2016). Exclusive Breastfeeding, Prevalence and Maternal Concerns: Saudi and Egyptian Mothers. *Journal of Education and Practice*, 7(3), 5-11.
9. Anteneh, Z. A., Andargie, K., & Tarekegn, M. (2017). Prevalence and determinants of acute diarrhea among children younger than five years old in Jabithennan District, Northwest Ethiopia, 2014. *BMC Public Health*, 17(1), 99.
10. Vijayalakshmi, P., Susheela, T., & Mythili, D. (2015). Knowledge, attitudes, and breast feeding practices of postnatal mothers: A cross sectional survey. *International journal of health sciences*, 9(4), 364.
11. Wang X, Wang Y, Kang C. Feeding practices in 105 counties of rural China. *Child: Care, Health Development* 2005;31:417-423.
12. World Helath Organization. (2009) Evidence on the long-term effects of breastfeeding: Systematic reviews and meta-analyses (Report). Geneva.
13. T.C. Sağlık Bakanlığı. (2015) Emzirme ve Anne Sütü ile ilgili Sık Sorulan Sorular. Özyurt Matbaacılık, Ankara.
14. Özkan E. (2017) Yeni Doğum Annelerin Anne Sütü Hakkında Bilgi Düzeylerinin Değerlendirilmesi Ve Anne Sütü İle Beslenme Başarısında Hemşire Tarafından Verilen Eğitiminin Katkısının Ölçülmesi. İstanbul Medipol Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, İstanbul.
15. Kurnaz D. (2014) Erken Postpartum Dönemde Annelerin Emzirmeye İlişkin Tutum ve Başarılarını Etkileyen Faktörler. Adnan Menderes Üniversitesi Sağlık Bilimleri Enstitüsü, Yüksek Lisans Tezi, Aydın.
16. Koç G., Tezcan S., Can D. (2017) Annelerin emzirme koçluğu hakkındaki bilgi, görüş ve tutumlarının değerlendirilmesi. *Journal of Contemporary Medicine*, 7 (2): 175-183.
17. Cangöl E., Şahin NH. (2014) Emzirmeyi etkileyen fakörler ve emzirme danışmanlığı. *Zeynep Kamil Tıp Bülteni*,45 (3).
18. Özkara H., Fidancı BE., Yıldız D., Kaymakamgil Ç. (2016). Emzirme danışmanlığı. *TAF Preventive Medicine Bulletin*, 15 (6): 551-555.
19. Hannula L., Kaunonen M., Tarkka MT. (2008). A sysstematic review of Professional support interventions for breastfeeding. *J Clin Nurs* 17: 1132-1143.

Çocuk Sağlığı ve Hastalıkları Hemşireliği

20. Törüner E., Büyükgöncü L. (2012). Çocuk Sağlığı Temel Hemşirelik Yaklaşımları. Göktuğ Yayıncılık, Amasya.
21. Yılmaz H., Bolışık B. (2013). Çocuklarda Beslenme. İçinde: Pediatri Hemşireliği. Eds: Conk Z., Başbakkal Z., Yılmaz HB., Bolışık B., Akademisyen Tıp Kitapevi, Ankara, s:233-252.
22. T.C. Sağlık Bakanlığı. Başarılı Emzirmede 11 Adım. Erişim Tarihi: 12.01.2020, <http://www.acipayamdh.saglik.gov.tr/TR,51751/emzirmede-11-adim.html>.
23. Çavuşoğlu H. (2011) Çocuk Sağlığı Hemşireliği. Sistem Ofset Basımevi, Ankara.
24. Kalkanoğlu Sivri S. Tamamlayıcı Beslenme. Katkı Pediatri Dergisi Beslenmede Yenilikler I-II, 2006; 28 (2-3): 179-189.
25. WHO:Complementary feeding: Report of the global consultation, Geneva, 10-13 December 2001.8
26. Cameron, S. L., Taylor, R. W., & Heath, A. L. M. (2013). Parent-led or baby-led? Associations between complementary feeding practices and health-related behaviours in a survey of New Zealand families. *BMJ open*, 3(12), e003946.
27. Daniels, L., Heath, A. L. M., Williams, S. M., Cameron, S. L., Fleming, E. A., Taylor, B. & Taylor, R. W. (2015). Baby-Led Introduction to Solids (BLISS) study: a randomised controlled trial of a baby-led approach to complementary feeding. *BMC pediatrics*, 15(1), 179.
28. Morison, B. J., Taylor, R. W., Haszard, J. J., Schramm, C. J., Erickson, L. W., Fangupo, L. J., & Heath, A. L. M. (2016). How different are baby-led weaning and conventional complementary feeding? A cross-sectional study of infants aged 6–8 months. *BMJ open*, 6(5), e010665.
29. Rowan, H., Lee, M., & Brown, A. (2019). Differences in dietary composition between infants introduced to complementary foods using Baby-led weaning and traditional spoon feeding. *Journal of human nutrition and dietetics*, 32(1), 11-20.
30. Brittany Jane, M. (2015). Does a 'baby-led' approach to complementary feeding have an impact on intake of selected nutrients, food preference and food variety in 12 month old infants? (Doctoral dissertation, University of Otago).
31. Taylor RW, Williams SM, Fangupo LJ, Wheeler BJ, Taylor BJ, Daniels L, et al. (2017) Effect of a baby-led approach to complementary feeding on infant growth and overweight: a randomized clinical trial. *JAMA Pediatrics*.171(9):838-46.
32. Kumar G.(2018). Baby-led weaning did not significantly impact body mass index when compared with traditional spoon-feeding. *Arch Dis Child Educ Pract Ed*. 103(4):222.
33. Townsend E, Pitchford NJ. Baby knows best? The impact of weaning style on food preferences and body mass index in early childhood in a case-controlled sample. *BMJ Open*. 2012;2(1):e000298.
34. Brown A, Lee M. Maternal control of child feeding during the weaning

- period: differences between mothers following a baby-led or standard weaning approach. *Matern Child Nutr.* 2011;15(8):1265-71.
35. Dogan E, Yilmaz G, Caylan N, Turgut M, Gokcay G, Oguz MM. Baby-led complementary feeding: Randomized controlled study. *Pediatr Int.* 2018;60(12):1073-8.
  36. Fewtrell M, Bronsky J, Campoy C, Domellöf M, Embleton N, Mis NF, et al. Complementary feeding: a position paper by the European Society for Paediatric Gastroenterology, Hepatology, and Nutrition (ESPGHAN) Committee on Nutrition. *J Pediatr Gastroenterol Nutr.* 2017;64(1):119-32.
  37. Brown A. No difference in self-reported frequency of choking between infants introduced to solid foods using a baby-led weaning or traditional spoon-feeding approach. *J Hum Nutr Diet.* 2018;31(4):496-504.
  38. Poniedziałek B, Paszkowiak N, Rzymiski P. Baby-led-weaning (BLW) from maternal perspective: Polish experience. *Journal of Medical Science.* 2018;87(2):75-81.
  39. Fangupo LJ, Heath A-LM, Williams SM, Williams LWE, Morison BJ, Fleming EA, et al. A baby-led approach to eating solids and risk of choking. *Pediatrics.* 2016;138(4):e20160772.
  40. Arantes ALA, Neves FS, Campos AAL, Pereira Netto M. The baby-led weaning Method (BLW) in The context of complementary feeding: a review. *Rev Paul Pediatr.* 2018; 36(3): 353-63.
  41. Cichero J. Introducing solid foods using baby-led weaning vs. spoon-feeding: A focus on oral development, nutrient intake and quality of research to bring balance to the debate. *Nutr Bull.* 2016;41(1):72-7
  42. Fu X, Conlon CA, Haszard JJ, Beck KL, von Hurst PR, Taylor RW, et al. Food fussiness and early feeding characteristics of infants following Baby-Led Weaning and traditional spoon-feeding in New Zealand: An internet survey. *Appetite.* 2018;130:110-6.
  43. D'Auria E, Bergamini M, Staiano A, Banderali G, Pendezza E, Penagini F, et al. Baby-led weaning: what a systematic review of the literature adds on. *Ital J Pediatr.* 2018;44(1):49
  44. Daniels L, Taylor RW, Williams SM, Gibson RS, Samman S, Wheeler BJ, et al. Modified version of baby-led weaning does not result in lower zinc intake or status in infants: A randomized controlled trial. *J Acad Nutr Diet.* 2018;118(6):1006-16.
  45. Cameron S, Heath A-L, Taylor R. How feasible is baby-led weaning as an approach to infant feeding? A review of the evidence. *Nutrients.* 2012;4(11):1575-609.
  46. Rossi A, Moreira EAM, Rauén MS. Determinants of eating behavior: a review focusing on the family. *Rev. Nutr.* 2008;21(6):739-48
  47. D'Andrea E, Jenkins K, Mathews M, Roebathan B. Baby-led weaning: a preliminary investigation. *Can J Diet Pract Res* 2016;77(2):72-7.
  48. Brown A, Lee M. (2013). An exploration of experiences of mothers following a baby-led weaning style: developmental readiness for complementary foods. *Matern Child Nutr.* 9(2):233-43.